

Rada Gminy Siedlisko

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst. jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz.1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Siedlisko Nr IX/78/2011 z dnia 15 listopada 2011r. w sprawie przystąpienia gminy Siedlisko do Związku Międzygminnego „ EKO-PRZYSZŁOŚĆ” oraz przyjęcia statutu związku.

Uzasadnienie

Rada Gminy Siedlisko podjęła na sesji w dniu 15 listopada 2011 roku uchwałę Nr IX/78/2011 w sprawie przystąpienia gminy Siedlisko do Związku Międzygminnego „ EKO-PRZYSZŁOŚĆ” oraz przyjęcia statutu związku.

Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 23 listopada 2011 roku.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 67 ust. 1 i 2, art. 69 ust. 3 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

W§ 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Siedlisko postanowiła o wyrażeniu zgody na przystąpienie Gminy Siedlisko do Związku Międzygminnego „ EKO-PRZYSZŁOŚĆ” i przyjęła jego Statut, którego treść stanowi załącznik do uchwały.

Na wstępie zauważyć należy, że zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym utworzenie związku gmin wymaga przyjęcia jego statutu przez rady gmin tworzące związek. Rada Gminy Siedlisko błędnie więc podjęła uchwałę o przystąpieniu do Związku Międzygminnego, podczas gdy winna podjąć uchwałę o utworzeniu takiego Związku.

Zgodnie ze wskazanym na wstępie art. 67 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym statut związku powinien określać :

- 1) nazwę i siedzibę związku,
- 2) uczestników i czas trwania związku,
- 3) zadania związku,
- 4) organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania,
- 5) zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku,
- 6) zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat związku,
- 7) zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych,
- 8) zasady likwidacji związku,
- 9) inne zasady określające współdziałanie.

Przepis ten określa więc obligatoryjną treść statutu związku międzygminnego. Ustawowy zakres regulacji statutowej związku musi znaleźć w nim odzwierciedlenie. W przypadku przyjętego przez Radę Gminy Siedlisko Statutu Związku Międzygminnego „ EKO-PRZYSZŁOŚĆ” nie zostały uregulowane zasady udziału w pokrywaniu strat wspólnej działalności, o których mowa w art. 67 ust. 2 pkt 6 ustawy. Rada w§ 31 Statutu określiła, że *Uczestnicy Związku uczestniczą w pokrywaniu strat na zasadach określonych uchwałą Zgromadzenia. W przypadku powstania straty, uczestnicy Związku zobowiązani do jej*

pokrycia dokonują wpłat w terminie 1 miesiąca od dnia podjęcia w tej sprawie uchwały przez Zgromadzenie.

Zapis ten stoi w sprzeczności z art. 67 ust. 2 pkt 6 ustawy, który nakazuje zasady pokrywania strat związku uregulować w Statucie. Odesłanie do odrębnej uchwały Zgromadzenia nie wypełnia tej delegacji ustawowej. Brak wypełnienia delegacji ustawowej co do obligatoryjnej treści statutu związku powoduje nieważność uchwały w całości.

Nadto organ nadzoru wskazuje, iż zbędne jest regulowanie w § 10 ust. 2 Statutu kwestii przyjmowania nowego członka Zgromadzenia, gdyż art. 70 ustawy o samorządzie gminnym reguluje wprost zasady przedstawicielstwa członków gmin w zgromadzeniu związku w ten sposób, że : w skład zgromadzenia wchodzi wójtowie gmin uczestniczących w związku; na wniosek wójta rada gminy może powierzyć reprezentowanie gminy w zgromadzeniu zastępcy wójta albo radnemu. Nadto w art. 70 ust. 3 ustawa stanowi, że : Statut może przyznawać określonym gminom więcej niż jeden głos w zgromadzeniu. Dodatkowych przedstawicieli wyznacza zainteresowana rada gminy.

W § 15 ust. 1 Rada istotnie naruszyła art. 20 ust. 1 w zw. z art. 69 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym określając , że posiedzenia Zgromadzenia zwołuje Przewodniczący w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, niż raz na sześć miesięcy, podczas gdy stosowany odpowiednio zapis ustawy dotyczący sesji rady gminy określa, że posiedzenia te winny być zwoływane nie rzadziej niż raz na kwartał.

W § 16 ust. 5, zdanie pierwsze Statutu Rada przyjęła, że „ Przewodniczący prowadzi obrady według uchwalonego porządku.” Sformułowanie to stoi w sprzeczności z art. 69 ust. 3 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gdzie w art. 69 ust. 3 ustawodawca określił, że do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy. Stosując więc odpowiednio przepis dotyczący zwoływania przez przewodniczącego sesji rady gminy, przyjmując należy, że zgromadzenie obraduje zgodnie z porządkiem obrad ustalonym przez przewodniczącego zgromadzenia, a nie na podstawie porządku uchwalonego przez zgromadzenie.

W § 16 ust. 7 Statutu określono, że „ Przewodniczący , w przypadku , o którym mowa w ust. 5, poddaje każdy wniosek pod głosowanie.” Z redakcji wcześniejszych ustępów tego paragrafu wywnioskować należy, że w zdaniu tym winno znaleźć się odwołanie do ust. 6, a nie 5.

W § 18 ust. 4 Statutu określono „ Uchwały Zgromadzenia wymagają bezwzględnej większości głosów statutowej liczby członków Związku.”, co stoi w sprzeczności z art. 71 ustawy o samorządzie gminnym zgodnie z którym uchwały zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia.

W § 23 ust. 3 Statutu Rada postanowiła, że „ Zgromadzenie Związku w drodze uchwały określi wysokość zobowiązań finansowych, do których wystarczającym jest złożenie oświadczenia przez Przewodniczącego Zarządu.” W ocenie organu nadzoru zapis ten jest sprzeczny z art. 67 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym , zgodnie z którym statut związku określa organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania. W związku z powyższym w przypadku woli rad tworzących związek upoważnienia Przewodniczącego Zarządu Związku do jednoosobowego składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz Związku w określonych przypadkach – kwestie te winny zostać określone bezpośrednio w Statucie, a nie w drodze odrębnej uchwały.

W § 39 pkt 3 Statutu określono, że „ Uczestnictwo w Związku ustaje w razie likwidacji jednostki podziału terytorialnego pociągającej za sobą zniesienie gminy.” Zapis ten istotnie narusza art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gdzie ustawodawca określił, że gmina jako jednostka samorządu terytorialnego w drodze rozporządzenia Rady Ministrów

może być tworzona, łączona, dzielona i zniesiona. Ustawa nie przewiduje likwidacji pociągającej za sobą zniesienie gminy.

W § 41 ust. 1 Statutu Rada ustaliła prawo żądania gminy występującej ze Związku, za odpłatnością, przeniesienia prawa własności urządzeń i obiektów należących do Związku, a znajdujących się na terenie występującej gminy. Organ nadzoru poddaje w wątpliwość zasadność tego przepisu z uwagi na zagrożenie możliwości działania Związku w przypadku np. wystąpienia ze Związku gminy, na terenie której znajduje się znaczna część majątku służąca wykonywaniu jego zadań.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z art. 67 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym Statut związku winien określać zasady likwidacji związku. Brak w związku z tym podstawy prawnej dla odesłania w § 52 Statutu do odpowiedniego stosowania w przypadku likwidacji Związku przepisów o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym nie wskazuje rodzaju naruszeń prawa, które mogą być klasyfikowane w kategorii istotnego naruszenia prawa. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się jednak, iż są to takie naruszenia prawa, do których należy zaliczyć: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (wyrok NSA z dn. 12.11.1998r. II SA/Wr 1516/98 –OSP z 1999r. Nr 9, poz. 165).

Biorąc pod uwagę przytoczone przepisy prawa, organ nadzoru stwierdza, że Rada Gminy Siedlisko przyjmując uchwałę Nr IX/78/2011 w sprawie przystąpienia gminy Siedlisko do Związku Międzygminnego „EKO-PRZYSZŁOŚĆ” istotnie naruszyła art. 67 ust. 1 i 2, art. 69 ust. 3 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym poprzez przekroczenie upoważnienia ustawowego i błędną wykładnię.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Otrzymują:

1. adresat,

2. a/a

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Teresa Kaczmarek
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

RADCA PRAWNY
Agnieszka Bejnarowicz
R-ZO-G-168